శ్రీ రమణ జ్యోతి

సంపుటి-44 సంచిక - 9 హైదరాబాదు సెప్టెంబరు, 2024 పేజీలు - 52 రూ. 10/- సంవత్సర చందా : రూ. 100/-

SRI RAMANA JYOTHI

Vol - 44 Issue - 9 Hyderabad September, 2024 Pages - 52 Rs. 10/- Annual Subscription Rs. 100/-

BHAGAVAN SRI RAMANA MAHARSHI

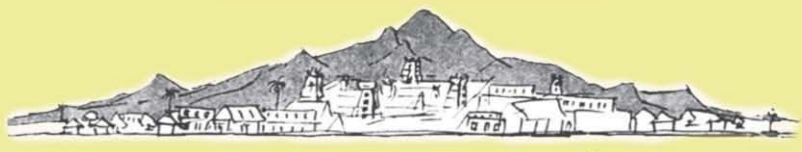

ARUNACHALA HILL (అరుణాచల గిరి)

స్మరణమా త్రముననె పరముక్తి ఫలద । కరుణామృ తజలధి యరుణాచ లమిది ॥

శ్రీ రమణ జ్యోతి | **Sri Ramana Jyothi**
సెప్టెంబర్ 2024 | September 2024

ఈ సంచికలో ... IN THIS ISSUE ...

1.	**డా॥ కే.యస్. గారి 122వ ప్రవచనం**	డా॥ వి. రామదాస్ మూర్తి	3
2.	**శ్రీ రమణ యోగ సూత్రాలు**		11
3	**వేదాంత కేసరి నుండి**	సరోజా ప్రసాద్	14
4.	**స్మృతులు**	శిష్టా శాంతా సుబ్బారావు	16
5.	Being in a State where there is no Fear or Anger	Dr K Subrahmanian	30
6.	Ashtavakra Gita 28	V Krithivasan	37
7.	Understanding Ramana	V Ganesan	40
8.	Ammani Ammal	Sneha Choudhury	42
9.	Bhagavan's Favourite Stories		47
10.	Light Dialogues	SS Cohen	49

Events in Sri Ramana Kendram in September 2024

1. Satsang - Every Sunday - 9.00 - 10.45 a.m.
2. 1st September - Bhagavan's Advent Day. Satsang will be held from 9.00 a.m. to 12.00 noon.
3. 26th - Punarvasu Satsang - 6.30 - 7.30 p.m.
4. 3rd Sunday - Meditation - 9.00 - 10.45 a.m.

(పాఠకులు దయచేసి తమ ఫోన్ నంబరు,e- మెయిల్ అడ్రెస్, శ్రీ రమణకేంద్రం ఆఫీసుకు వెంటనే ఫోన్ చేసి తెలియజేయగలరు)

(Readers are requested to kindly intimate the Sri Ramana Kendram Office, their Phone Number and e-mail address)

© Copyrights of all the material used from Sri Ramanasramam publications in Sri Ramana Jyothi either in excerpted form, translated form or serialised form totally belong to Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai.

శ్రీ రమణజ్యోతి వ్యవస్థాపకులు: కీ॥శే॥ డా॥ కె. సుబ్రహ్మణియన్
(వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు, శ్రీరమణకేంద్రం)

సమాజం, సంసారం

డా॥ కే.యస్. గారి 122వ ప్రవచనం

అనువాదం: డా॥ వి. రామదాస్ మూర్తి

మనము ప్రతిరోజూ, ఉదయం నుండి రాత్రి వరకు ఎన్నో పనులు చేస్తుంటాము మరియు ఎన్నో మాటలు మాట్లాడుతూ ఉంటాము. యథాలాపంగా గాని, అలవాటు చొప్పున గాని, అవి జరుగుతూ ఉంటాయి. అలాంటి సమయాలలో మనమేమి మాట్లాడుతున్నామో, మనమేమి చేస్తున్నామో అన్న దాని యందు శ్రద్ధ కనపరచకపోతే మనం చిక్కులో పడతాము. అందుకే, మనం అనదలచుకోనివి కూడా ఎన్నో అంటుంటాం. అవతలి మనిషి మనల్ని, ఎందుకు అలాగ అన్నావంటే, "ఔనా! అలాగ అన్నానా! పొరబాటు అయిపోయింది, ఇంకేదో ఆలోచిస్తూ అలా అన్నాను" అనేస్తాం. అంటే, ఏదో మామూలుగా జవాబు చెప్పినప్పుడు, యాంత్రికంగా మాట్లాడుతూ, ఏమి చేస్తున్నాము, ఏమి అంటున్నాము అన్నది పట్టించుకోనట్లు చేస్తాం.

ప్రక్క వ్యక్తితో మాట్లాడుతున్నప్పుడు, అవతలి వ్యక్తికి మనమేం చెప్పనక్కర్లేదు, మనం మాట్లాడుతున్న దానిని బట్టే, అతనికి మనం శ్రద్ధ లేకుండా మాట్లాడుతున్నామనేది తెలిసిపోతుంది. పార్టీలలో మనం దీనిని గమనించవచ్చు. అవతలి వ్యక్తులతో సంబంధం లేకుండా, వాళ్ళ గురించి ఏదేదో మాట్లాడుతూ ఉంటారు కొంతమంది. మాట్లాడటానికే శ్రద్ధ చూపిస్తారు కాని, ఆ మాటల వల్ల, భవిష్యత్తులో వారికి కలిగే పరిణామాల గురించి గమనించుకోరు. ఇతరులపై శ్రద్ధ లేకుండా, మనం సంభాషణను

కొనసాగించటమే ప్రధానం అని అనుకొన్నప్పుడు, తరువాత ఏమి మాట్లాడాలా అన్న దాని యందే శ్రద్ధ ఉంటుంది కాని, వ్యక్తుల యందు కాదు. ఇంకొక విధంగా చెప్పాలంటే, అవతలి వారు చెప్పే దాన్ని వినాలన్న ఆసక్తిని కనబరచరు. చాలామంది గుమికూడిన ఒక పార్టీకి వెళ్ళినప్పుడు, ఒకళ్ళను కలసి మాట్లాడుతూనే, ఎవరు ఆ పార్టీకి వచ్చారు? ఎవరు రాలేదు? అనే ఆసక్తిని కనబరుస్తూ ఉంటారు. ఆ సమయంలో ఆషామాషీగా జరిగే సంభాషణలో భాగంగా, ఎదుటి వ్యక్తిని మీరెవరు? పెళ్లి అయిందా? అని అడిగి, అతను కాలేదు అన్నప్పుడు, యథాలాపంగా ఎంతమంది పిల్లలు అని అడగడం జరుగుతుంది. దానితో అవతలి వ్యక్తి నిర్ఘాంతపోయి, మీ వైపు చూసేటప్పటికే జరగవలసిన హాని జరుగుతుంది. కావాలని మీరు అలా అడగక పోయి ఉండవచ్చు, కాని శ్రద్ధ లేకపోవటం వలన అలా మాట్లాడడం జరుగుతుంది. ఇలాంటివి ఏదో ఒక చోట కాదు, ప్రపంచం మొత్తం జరుగుతూనే ఉంటాయి.

మన గురించిన శ్రద్ధ

రోజువారి కార్యక్రమాలలో భాగంగా, మనం గొప్ప వ్యక్తులను గురించి, వారు సాధించిన వాటిని గురించి చర్చించుకుంటూ ఉంటాము. వాళ్ళ ఘనకార్యాలను మెచ్చుకుంటాం. వారికున్న మేధోసంపత్తికి అబ్బుర పడతాం. అయితే, మనమెవరిని అభిమానిస్తాం? మనం అభిమానించే వారు గొప్పవారు కాకపోవచ్చు లేదా గొప్ప మేధోసంపత్తి కలిగిన వారు కాకపోవచ్చు. కాని మనం వారిని అభిమానించటానికి కారణం, వారికి మనయందు గల ప్రేమ, అభిమానం. ఇంకొక విధంగా చెప్పాలంటే, మనమంటే శ్రద్ధ కనపరిచే వారి యందే మనకు అభిమానం, ప్రేమ ఉంటుంది.

ఎవరైతే మన హృదయాన్ని స్పందింపజేస్తారో, వారి యందు మనకు శ్రద్ధ ఉంటుంది.

మన జీవితంలో కొన్నిసార్లు, మనకు కొంతమంది వ్యక్తులు తారసపడతారు. వారు, మనం ఎవరినైతే వారు ప్రేమిస్తారని ఊహిస్తామో, వారిని కాక, ఇతరులనెవరినో ప్రేమిస్తారు. ఉదాహరణకు, కొంతమంది తమ తల్లితండ్రులను ప్రేమించక పోవచ్చు. వారిని చిన్నప్పటినుండి పెంచి పెద్దచేసిన సేవకుల (ఆయమ్మ)ను ప్రేమించవచ్చు. అలాంటి వారి పట్ల జీవితాంతం ఎంతో ప్రేమ మరియు అభిమానం చూపవచ్చు. ఆ సేవకులు ప్రజ్ఞావంతులు కాకపోవచ్చు, ప్రఖ్యాతి చెందిన వారు కాకపోవచ్చు. కనీసం అక్షరజ్ఞానం కూడా లేనివారై ఉండవచ్చు. అయినా, ఆ సేవకులు, చిన్నప్పటినుండి తమపై చూపిన అనురాగం, ప్రేమను గుర్తుంచుకుని వారిని ఎల్లవేళలా తలచుకుంటూ ఉంటారు. అందువల్ల, మనం గొప్పవాళ్ళ గురించి మాట్లాడినా, ప్రజ్ఞా వంతులను గురించి మాట్లాడినా, మనల్ని అభిమానించే వారి యందు మరియు మనల్ని గురించి చింతన చేసే వారి పట్లనే మన హృదయం ద్రవిస్తుంది. మనం కూడా వారి యందు అలానే స్పందిస్తే వారు ఎంతో ఆనందిస్తారు. ఆ విధమైన చింతన ఉన్నప్పుడు, వ్యక్తులు ఎంత దూరంలో ఉన్నా, అది, వారిని గురించి మనల్ని ఆలోచించేలా చేస్తుంది.

గాంధీ గారు ఈ దేశంలోని ప్రతి ఒక్కరినీ కలువలేదు. కాని, వారి చేతల వల్ల మరియు ప్రవర్తన వల్ల, రూపుదాల్చిన సాధారణతతో, నిజాయితీతో మరియు ఇతరుల పట్ల గొప్ప కరుణాపూరిత స్వభావం కలిగి ఉండేవారు. అటువంటి ఒక వ్యక్తి

మన మధ్యనే నడయాడారని నమ్మటం ఈనాటి యువతకు కష్టం కావచ్చు. ఒక విధంగా చూస్తే, వారు ప్రేమించినట్లుగా, ఈ దేశాన్ని ఇతరులు ప్రేమించలేదు అని అనిపిస్తుంది. ఈ దేశంలో, వారు ఒక నిరుపేదలా జీవించారు. వారు దేనినీ వ్యర్థం చేసేవారు కాదు. కనీస అవసరాలతో తమ జీవితాన్ని గడిపారు. ఈ దేశం కోసం వారు చేసిన త్యాగాలను గురించి అందరూ విని యున్నారు. వారికంటే ముందు, ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యం గురించి ఎందరో మహాత్ములు పోరాడారు. వారందరూ గొప్ప మేధోసంపత్తి కలవారు, గొప్పవారు. వారు విద్యావంతుల్ని మాత్రమే ప్రభావితం చేయగలిగారు. కాని, గాంధీ గారు, ఈ దేశంలోని పేదవారి నుండి గొప్పవారి వరకు అందర్నీ ప్రభావితం చేశారు. దానివల్ల 1948వ సంవత్సరంలో జనవరి 30వ తారీకున వారు హత్య గావింపబడ్డారు అని విన్నప్పుడు, దేశంలో దాదాపుగా (మేధోవర్గం గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు) అందరూ, తమ దగ్గరి బంధువును కోల్పోయినట్లుగా, వీధులలో నివసించే వారితో సహా అందరూ కన్నీరు కార్చారు. గాంధీ గారికి ఎటువంటి వ్యక్తిగత జీవితమంటూ లేదు. వారు దేశం కొరకు, దేశ స్వాతంత్ర్యం కొరకు మాత్రమే జీవించారు.

వారు దేహం చాలించిన మరుసటి రోజున, మా ఇంటికి వచ్చిన నిరుపేదరాలు, అక్షరజ్ఞానం లేని రజక స్త్రీ, ఆ వార్త నిజమేనా అని అడిగి విపరీతంగా కన్నీరు కార్చింది. తన జీవితంలో ఎన్నడూ గాంధీ గారిని కలువని ఆవిడ, ఇక దేశంలోని నిరుపేదలను ప్రేమించే వారెవరుంటారని దుఃఖపడింది. సత్యవ్రతాన్ని జీవితాంతం పాటిస్తూ, దేశ ప్రజలపై ప్రేమను కురిపించిన గాంధీ గారు అందరికీ ప్రేమ

పాత్రుడయ్యారు. ఇంకొకరి హృదయాన్ని స్పందింపజేసిన వాళ్ళ పట్ల, అందరూ ప్రేమ చూపుతారు.

నిజమైన సాధువులు, సన్న్యాసుల దర్శనానికి వెళ్ళేటప్పుడు, మనం ఏదో ఒకటి వారికి సమర్పించాలని అనుకుంటాం. ఇక్కడ వింతైన విషయమేమిటంటే, వారు అడగకపోయినా, మనం వారికి ఏదో ఒకటి ఇవ్వాలని అనుకుంటాం. దానిని వారు నామమాత్రంగా గ్రహించి, మిగితాది తిరిగి ఇచ్చేస్తారు. అప్పుడు, మనం దానిని ప్రసాదంగా భావించి అందరికీ పంచుతాం. ఇతరుల పట్ల మనం శ్రద్ధను చూపించే కొద్దీ, వారికి అధికంగా సంతోషాన్ని ఇవ్వ గలుగుతాం. ఇతరులకు సహాయం చేయటం గురించి నేనెంతగా చింతన చేస్తే, అంత తక్కువ నా గురించి నేను చింతన చేయవచ్చు. అది మాటలలో వర్ణించదగిన విషయం కాదు, ఇది నియతి. ఇతరుల నుండి మనమేమీ ఆశించకుండా, వారికి మేలు చేసినప్పుడు, తిరిగి వాళ్ళనుండి కాకపోయినా, మరెవరో మన క్షేమాన్ని కోరుతారు. వాళ్ళు మనల్ని చూసి ఉండకపోవచ్చు కూడా! అంటే, మనమెప్పుడైతే ఇతరులకు సహాయం చేయడంలో నిమగ్న మౌతామో, అప్పుడు మన అవసరాలను తీర్చడానికి భగవంతుడు, ఎవరో ఒకరిని మన గురించి నియమిస్తాడు.

అడగకనే శాంతి

భగవాన్ ఎప్పుడూ ఏదీ కావాలని అడగలేదు. కాని, అడగ కుండగనే ఇతరులకు శాంతిని ప్రసాదించేవారు. వారి సన్నిధిలో ఎన్నో అలాంటి సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఎంతోమంది వారిని దర్శించ టానికి వచ్చేవారు. వారందరికీ భోజనాలను సమకూర్చేవారు.

ఆశ్రమంలో ఎంతోమంది ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవడం వల్ల ఇదంతా సాధ్యమయింది. గొప్ప మునులు, ఋషుల జీవితాలను గమనిస్తే, అలాంటివారు ఇతరుల నుండి ఏమీ ఆశించక తమను తాము యథోచితంగా ఇతరులకు అర్పించుకుంటారు. అటువంటివారి సన్నిధిలో ఉన్నప్పుడు మనకు కొన్ని అనుభవాలు కలిగిన కారణంగా, వాళ్లకు ఏదో ఒకటి చేయాలని మనకనిపిస్తుంది.

ఇక్కడ మరొక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. ఇతరులకు సహాయపడవలెనన్న కోరిక బలంగా ఉన్న సమయంలో, ప్రక్కనున్న వారు, అదెందుకు, సమయం వృథా, అర్థం లేనిది, సాధ్యం కానిది అని కూడా అంటూ ఉంటారు. మనం ఇతరులకు సహాయపడు తున్నప్పుడు, భగవంతుడు, మనకు ఇంకొక విధంగా సహాయ పడతాడు. అలా కాకుండా, కేవలం నా భార్య, నా పిల్లలు, నా కుటుంబం, నా వాళ్ళు అని అనుకుంటూ వారి పట్లనే శ్రద్ధ చూపుతున్న వారిని ఉద్దేశించి ఆదిశంకరులు అసంతృప్తిని వెలిబుచ్చారు.

నా కుటుంబం, నా పిల్లలు, నా సంబంధీకులు, వాళ్లకు చేయవలసిన కర్తవ్యాలు అని ఇలా పూర్తి శ్రద్ధను ఒక్క మన కుటుంబం మీదనే నిలిపితే, అప్పుడు, మనకు మనం, పరిమితమై పోతాము. ఎప్పుడైతే మనం, మన కుటుంబానికి మాత్రమే పరిమిత మౌతామో, అప్పుడు, అది మనకు కొన్ని సమస్యలను కలుగ జేస్తుంది. సరైన దృక్పథంతో చూడకపోతే, అది మనకు అర్థం కాదు. మన ఒక్క కుటుంబమే కాదు, చుట్టూ లక్షల కుటుంబాలు ఉన్నాయి ఈ ప్రపంచంలో. అలాగని ఆదిశంకరులు మనల్ని

సన్న్యాసం తీసుకోమని చెప్పటం లేదు. సందర్భానుసారంగా, దేనికి ఎంత సమయం కేటాయించాలో అనే స్పష్టత కలిగి ఉండాలని అన్నారు.

కలగా కొట్టి పారవేయలేము

శంకరాచార్యులవారు సమాజాన్ని ఉద్దేశించి, ప్రతి ఒక్కరూ అందరినీ దృష్టిలో ఉంచుకోమని చెబుతూ,

కాతేకాంతా కస్తే పుత్రః సంసారోయమతీవ విచిత్రః

కస్యత్వం కః కుత ఆయాతః తత్త్వం చింతయ తదిహ భ్రాతః

ఓ సోదరా! ఈ మొత్తం విషయం గురించిన సత్యం ఏమిటి? ఇదంతా ఒక స్వప్నం మాత్రమే అని అనుకోవద్దు. దీని సారాంశం ఏమిటో అర్థం చేసుకో అని అంటున్నారు. ఎవరు నీ భార్య? కోట్ల కొలది స్త్రీలు ఈ ప్రపంచంలో ఉన్నారు. నీవు ఇరవై, పాతికేళ్ళ వరకు బ్రహ్మచారివి. నీవు ఒక స్త్రీని ఎన్నుకుంటావు లేదా నీ గురించి ఒక స్త్రీ ఎన్నుకొనబడుతుంది. ఇరవై, పాతికేళ్ళ వయస్సు వచ్చే వరకు ఒంటరిగా ఉన్న నీవు, అర్ధాంతరంగా పెళ్లి చేసుకొని, ఆ స్త్రీతో అనుబంధం పెంచుకొని, ఆ తరువాత ఆమె లేని జీవితాన్ని ఊహించేలేను అని అంటావు. వివాహం కానంతవరకూ ఆమె కూడా అందరి స్త్రీల వంటిదే. ఎప్పుడైతే ఈ సంబంధం ఏర్పడుతుందో, దానితో ఆమె యందు విపరీతమైన వ్యామోహాన్ని పెంచుకొంటావు. ఎప్పుడైతే వ్యామోహాన్ని ఏర్పరచుకొంటావో, దానివల్ల ఈర్ష్య, అసూయ, అనుమానం, ఇతరులతో పోల్చటం లాంటి సమస్యలు మొదలవుతాయి. అలాగని మంచి విషయాలు లేవా? అంటే,

ఉంటాయి. కాని, ఆ సందర్భంలో మనమేమి చేస్తాము అన్న దాన్ని బట్టి అది ఆధారపడి ఉంటుంది.

కుటుంబం అంటూ ఏర్పడిన తరువాత, ఇక 'నాది'అన్నది పుట్టుకొస్తుంది. నా భార్య, నా కొడుకు అనటం మొదలుపెడతాం. కొడుకు కలిగిన తరువాత, ఇక ఆ ధ్యాసలో పడి వాడి ఆరోగ్యం, చదువు, ఉద్యోగం అంటూ ఒకదాని తరువాత ఒకటి సరిగ్గా జరిగేలా ఆరాటపడతాం. ఆ తరువాత, వాడి వివాహం. వివాహమయ్యేంతవరకు ఒక సమస్య. వివాహం అయిన తరువాత, ఇంకొక రకమైన సమస్య మొదలవుతుంది. నా కొడుక్కి లేదా కూతురికి ఇంతకంటే మంచి సంబంధం కుదిర్చి ఉంటే బాగుండేది అనుకోవడం మొదలవుతుంది. కస్తే పుత్రః? ఎవరీ కొడుకు? ఏమిటి ఇదంతా? మొదట్లో ఇదేదీ లేదు. ఏమీ లేనిచోటు నుండి, ఇప్పుడు ఇదంతా ఏమిటి? ఇదంతా ఓ వింత ప్రపంచం. ఎవరో ఒక క్రొత్త వ్యక్తి మన జీవితంలోకి లేదా కుటుంబంలోకి అడుగిడడంతో, మన జీవితమే మారిపోతుంది. సంసారోయ మతీవ విచిత్రః ఇది ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో జరుగుతుంది. బ్రహ్మచారులు, వివాహమైన వారిని చూసి, వివాహమైన వారు మనకంటే ఆనందంగా ఉన్నారని అనుకుంటారు. వివాహమైన వారు, బ్రహ్మచారులను చూసి, వాళ్ళ జీవితమే సుఖంగా ఉన్నది. మనం అనవసరంగా వివాహం చేసుకున్నాము, వాళ్లకు ఎటువంటి సంసార బాధ్యతలు లేవు అని అనుకుంటారు. కాని, సత్యమేమిటంటే, ఇరువురుకి ఏదో ఒక సమస్య ఉంటూనే ఉంటుంది. ఇది ఒక్క భారత దేశంలోనే కాదు. ప్రపంచ మంతా ఇలానే ఉంటుంది. *(సశేషం)*

******

శ్రీ రమణ యోగ సూత్రాలు

(కృష్ణభిక్షు వివరణ సహితము)

6. మజ్జతా వా - మునుగుచునో.

మునుగుట హృదయంలోనే. అన్వేషించుటకు అంతః దృష్టి కావలెను. ఈ మార్గములో ఒక తలంపును అవలంబించిన చాలును. అది తలంపు కావచ్చును, తలంపున కాధారమైన భావావేగము కావచ్చును. లేక విషయము కావచ్చును. అనగా దేవతాదికము కావచ్చును, ఒక పదము కావచ్చును. అనగా, ఒక మంత్రము అనగా మంత్రనాదము, - మంత్రభావము - కాదు ఒక ఆకారము కావచ్చును, అనగా చక్రాదికము, యంత్రాదికముల వలె. ఒక ప్రతీకము కావచ్చును, లింగము లేక శిలువవలె. ఒక వాక్యము కావచ్చును. మహావాక్యమువలె. ఒక తలంపును అవలంబించి దానిలోనే మునిగిపోవుట ఇత్యాది సారాంశము. దీనిచేత హఠ యోగము తప్ప తక్కిన అన్ని యోగములు ఉపదేశితములైనవి. రాజ, భక్తి, కర్మ, మంత్ర, తంత్ర సర్వ విధానములు సకల వేదోపదిష్ట విద్యలు ఉపదిష్టములైనవి. యోగ మార్గములో దీనిని ధ్యాన మార్గమనవచ్చును. జ్ఞాన మార్గములోనిది, నిది ధ్యాసనమని దీనికి పేరు. వీటన్నిటిచేత లభించునది తలపులు లేని శూన్యస్థితి. ముందు ఏకవృత్తి ఏర్పడి అది నశించిన తర్వాత కేవలము శూన్యతయే గోచరించును.

7. సాక్షా ద్భాతి - అనుభవముగా తోచుచున్నది.

అనగా ఆ శూన్యస్థితి సంభవించిన తర్వాత అందు నిలిచి పోయిన వ్యక్తికి వాసనా బీజములు కాల అనుభవ, పరిపాక విశేషమున ఎపుడు బలమును కోల్పోవునో అపుడు ఆత్మ తానేయని అనగా తాను స్వరూపముగానే గ్రహించును. అనగా ఆ అనుభవ విషయముగనే తోచును గాని సాధారణ విషయజ్ఞానమునందు వలె తనకన్న భిన్నముగా కాదు. అదే కఠోపనిషత్తులో “యమేవ ఏష వృణుతే.... తనూంస్వాం” అని చెప్పబడియున్నది. అతనికి తానే స్ఫురించును, పురుష కారముచేయుట శూన్యస్థితిని సంపాదించుకొనువరకే. సాక్షాదనుభవము ఆత్మ యొక్క నిర్హేతుక జాయమాన కటాక్షము పై ఆధార పడియుండును.

"It is a positive experience and is not a negation of the World only, nor a negative state."

8. అహ మహ మితి - నేను నేనని.

ఆ స్థితి యందు నేను నేనని ఎవ్వరును చెప్పువారుండరు. వినువారుండరు. అట్లు వినబడునని ఒకరు వ్రాయుట ప్రామాదికము అయితే రెండు మారులు “అహ మహ మితి” అని మునులు ఎందుకు చెప్పినారనగా, ఆ అనుభవము మొదట వచ్చుచు, పోవుచునుండును. అది అభ్యాసకాలమే. యోగులకును నిర్వికల్ప సమాధియందు ఆ అనుభవము వచ్చినను కనులు తెరువగానే అది పోవును. అది కూడ అభ్యాసకాలమే. భగవాన్

రమణులన్నారు, ''ఈ స్పందనబలము ఒకప్పుడు శరీర పర్యంతము వ్యాపింపవచ్చును.'' అపుడు అది వక్షమున కుడి భాగమున సంకోచ వ్యాకోచాత్మకముగా (throbs) గోచరించును. దీనిని భగవానులు శిష్యులకు ప్రదర్శించియున్నారు.

9. బ్రహ్మ మాత్రు - బ్రహ్మము ఒకటే.

ఆ ''తాను'' బ్రహ్మమే. ఆ అనుభవమునకు మితిలేదు. మనస్సున్ననే మితి. మనస్సుకు కారణమైన దీనికి దిక్కాలాది పరిమితులు లేవు. అన్నిటికన్న పెద్దది. అవాఙ్మానస గోచరము. కావుననే బ్రహ్మము. ఆ స్థితి యందుండునది బ్రహ్మమొక్కటే. ''ఏక మేవ, అద్వితీయం బ్రహ్మ''. కానీ ఇది సృష్టికి మూలమైన సగుణబ్రహ్మమని (గుణమయములైన మనోవృత్తులకు మూలమైన సగుణబ్రహ్మముగా) కొందరు భావించవచ్చును. ఆ ''తాను'' బ్రహ్మమనుట నిస్సంశయమైనను అది సగుణమా నిర్గుణమా అను చర్చకు సమాధానమిచ్చుచున్నారు.

10. కేవలమ్ - గుణ, వికార రహితము.

అది ఏ వికారములు, ఏ గుణములు లేనిది. నిర్దేశింపరానిది. శుద్ధమైనది. సజాతీయ, విజాతీయ, స్వగత భేదములు లేనిది. పానకమునందు చక్కెరవలె, గాలియందు వాసనవలె. దానిలో అంతర్గతమై ఏ వస్తువును ఉండనేరదు. అది నిత్యశుద్ధ బుద్ధము అని ''కేవల'' పదముచే, తెలియుచున్నది.

ఓం నమో భగవతే శ్రీ రమణాయ

వేదాంత కేసరి నుండి

శ్రీరమణాశ్రమ ప్రచురణ Fragrant Petals లోని మూడవ వ్యాసంలోని రెండవ భాగానికి స్వేచ్ఛానువాదం

సరోజా ప్రసాద్

శ్రీ రమణ మహర్షి ఒక శక్తి స్వరూపం. వారిది అలౌకిక సౌందర్యం. వారి సన్నిధిలో మనకు సాంత్వన లభిస్తుంది. ఇంతటి సరళ స్వభావుడైన జ్ఞాని, ఈ భూమండలంలో జీవించడం నిజంగా అద్భుతమే.

ఈ శక్తి తాలూకు రహ్యాసం ఏమిటి? ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, తానెవరో, తాను తెలుసుకున్నారు. ఈ ఒక్క చిట్కాతో, ఎన్ని సమస్యలకైనా, సమాధానం తెలుసుకోగలిగారు. నిరంతరం, ఆత్మ స్థితులైన రమణులు, ఏ రాజ్యమూ పాలించని చక్రవర్తిలా, మకుటం లేని మహారాజులా వెలుగొందారు. తనను తాను తెలుసు కొన్న జ్ఞాని వైభవం అలాంటిది. ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే, స్వరూప జ్ఞానం పొందినవారే, ఈ విధంగా సర్వ స్వతంత్రులుగా ఉండగలరు.

మూర్తీభవించిన ఆత్మజ్ఞానమే మహర్షి సౌందర్య రహస్యం. పవిత్రతకు మారుపేరైన భగవాన్‌లో సౌందర్య భరితం కానిదేది? వారిలోని దివ్య వర్చస్సు, పరిసరాలను కూడా కాంతివంతంగా, ఆకర్షణీయంగా మార్చేది. శ్రీ రమణుల సన్నిధిలో, ఎందరికో సాంత్వన కలగడం అనుభవైక వేద్యం. ఇది ఎలా సాధ్యమైంది? వారు, ఎవరితోనూ బహుశా, నోరు తెరచి మాట్లాడి ఉండరు. పాంచభౌతికమైన శరీరం అనుభవించే బాధలన్నింటినీ వారు

అధిగమించి, బ్రహ్మానంద స్వరూపులుగా నిలిచారు. ఆసరా కోసం వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరికీ వారి సన్నిధిలో ప్రశాంతత లభించేది.

అరుణాచల పర్వత సానువుల చెంత నిశ్చలంగా కొలువు తీరిన ఈ మహాత్ముడు, తన చుట్టూ ఉన్న ఉన్మత్త ప్రపంచ కోలాహలం మధ్య అచలంగా, ఆత్మ సంస్థితులై నిలిచారు. ఆశ్రితుల హృదయాంతరాళాలలో నివసించే మార్మిక సంగీతమై నారు రమణులు. భక్తులు అనుభవించిన ఈ అలౌకిక ఆనంద మంతా గతమేనా? ఎన్నటికీ కాదు. నిన్ను నీవు తెలుసుకున్నట్లయితే, రమణులు నీకంటే వేరుకాదనే సత్యం అవగతమవుతుంది.

భగవాన్‌ను శరణుజొచ్చి, వారి కృపా కటాక్షాలను, అనుగ్రహాన్ని పొందే ముముక్షువులు ఉన్నంతకాలం, వారి యశస్సు నిత్యము, శాశ్వతము.

స్మృతులు

1946 స్వర్ణోత్సవ సంచికలోనుండి ఎంపిక చేయబడ్డ వ్యాసము

మహర్షి శ్రీ రమణులకు వినయపూర్వక నివాళి

మను సుబేదార్ M.L.A. **(సెంట్రల్)**

అనువాదం: శిష్టా శాంతా సుబ్బారావు

అరుణాచలంలోని మహనీయులైన సాధువు, మరియు గురువు, భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి. వారికి వినయపూర్వక నివాళులు అర్పించటానికి నన్ను ఆహ్వానించడం, వారిని గురించి మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వటం, నా సౌభాగ్యంగా భావిస్తున్నాను. నిందాస్తుతుల వంటి ద్వంద్వాలను, సామాన్య మానవులు అధిగమించలేని త్రిగుణాలను, తన వశంలో ఉంచుకుని, వాటికి ఎటువంటి గుర్తింపు ఇవ్వని బ్రహ్మనిష్ఠులైన మహర్షిని గురించి మాట్లాడుటకు ముందు, నేను వారి బోధల యందు నా మనస్సును కేంద్రీకరించి ఉంచటము నాకు ఎంతో మేలుచేస్తుంది.

ఈ విషయంలో అవధూత గీత ప్రారంభంలో దత్తాత్రేయుల వారు చెప్పినట్లు:

ఏనేదం పూరితం సర్వమాత్మ నైవాత్మనాత్మని
నిరాకారం కథం వన్దే హ్యభిన్నం శివమవ్యయం

ఎవడు నిరాకారుడో, అభిన్నమైనవాడో, తారతమ్యము లేనివాడో, అవ్యయమైనవాడో, నాశరహితమైన పరమానందమునకు సారము అయినవాడో, తన ద్వారా, తనంతట, తనలో సర్వమూ నిండినవాడో, అటువంటి వానికి (పరమాత్మకు) నేను ఎట్లు నమస్కరించగలను?

అటువంటి ఆత్మస్థితిలో ఉన్నటువంటి మహర్షిని గురించి పలికిన మాటలు ఎటువంటివైనా, వారికి ఎటువంటి సంబంధము ఉండదు. వారి బోధలు, మనము వారసత్వముగా పొందిన ఉత్కృష్టమైన బోధలు. వాటిని, వారు జీవించి చూపించారు. వారు ఆలోచనా పరిధులనే కాక, అనుభవ పరిధులను కూడా దాటారు.

రమణాశ్రమం రమ్మని, నా స్నేహితుడు శంకర్ లాల్ బ్యాంకర్ ఆహ్వానించినప్పుడు, నా మానసిక స్థితి ఎలా ఉన్నదంటే "ఒక వ్యక్తి పెద్ద దుకాణంలోనికి వెళ్లి, ఏమీ కొనకుండా, ఉత్త చేతులతో బయటకు వచ్చినప్పుడు సిగ్గు పడినట్లుగా" ఉండటం చేత, మూడు సంవత్సరాలకు పైగా తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించాను. నేను సిద్ధంగా లేనని ఆయనను బ్రతిమిలాడాను. కాని, చిట్టచివరకు, అరుణాచలం వెళ్ళడానికి నిశ్చయించుకుని, దానికి తయారీగా, రెండు నెలల పాటు, అతి ముఖ్యమైన రెండు గ్రంథాలు, అష్టావక్ర గీత మరియు అవధూత గీత తప్ప, ఇంక దేనినీ అధ్యయనము చేయలేదు. కొచ్చిన్ లో ఉన్న కొంత పనిని ముగించుకుని తిరువణ్ణామలైకు బయలుదేరాను. నాకున్న సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోవటానికి, నేను కొన్ని ప్రశ్నలను కూడా తయారు చేసుకున్నాను. కాట్పాడి నుండి, నేను ఒక్కడినే కారులో వెళుతూ, నా ప్రశ్నలను తిరిగి చదివి, అవసరమైతే వాటిని పునః పరిశీలించుకుందామనుకున్నాను. ప్రతి ప్రశ్ననూ మళ్ళీ చదువుకున్నప్పుడు, దాని సమాధానము నాకు తెలిసినదే అని అనిపించింది. అలా, నేను మహర్షి దర్శనానికి వెళ్ళినప్పుడు, నాకు అడగడానికి ఏ ప్రశ్నలు మిగులలేదు. దర్శనానికి వచ్చిన వారందరినీ గమనిస్తూ, అక్కడ

ఉన్న పవిత్రమైన ఆశ్రమ వాతావరణాన్ని నాలో ఇముడ్చుకోవడానికి ప్రయత్నించాను.

మహాత్ములైన జ్ఞానదేవులచే వ్యాఖ్యానింపబడిన గొప్ప మరాఠి గ్రంథము భగవద్గీత. దానిని, ఎనిమిదేళ్లుగా శ్రమించి, నేను ఆంగ్లములోనికి తర్జుమా చేశాను. ఆ పుస్తకాన్ని నేను మహర్షికి బహూకరించాను. దానికి వారు చాలా సంతోషించారు. నాతోపాటు, నేను అధ్యక్షుడుగా ఉన్న సాహిత్య ముద్రణాలయ ట్రస్ట్, అహ్మదాబాదు వారు ముద్రించిన అవధూత గీత, అష్టావక్ర గీత పుస్తకాలను కొన్ని, మహర్షికి బహూకరించాను. ఈ పుస్తకాలను నేను అధ్యయనం చేస్తున్నానని, అవధూత గీతలోని మొదటి శ్లోకాన్ని వారి దృష్టికి తెచ్చాను.

ఈశ్వరానుగ్రహాదేవ పుంసాం అద్వైత వాసనా
మహద్భయ పరిత్రాణా విప్రాణాముపజాయతే

భగవదనుగ్రహం వల్లనే, విజ్ఞులైనవారికి, అద్వైతానుభూతిని పొందాలనే కోరిక ఉత్పన్నమవుతుంది. అటువంటి కోరిక, సంసారములో వచ్చే గొప్ప ప్రమాదాల నుండి వారిని రక్షిస్తుంది.

ఉన్నత స్థితిలో ఉన్న సిద్ధులకు మాత్రమే, ఈ గ్రంథాలలోని విషయం అర్థమౌతుందని వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. అప్పుడే సాధన మొదలుపెట్టిన వారికి, వీటిలో సూటిగా మార్గదర్శకం చేసే విషయాలు అంతగా లేవు. అపారమైన కరుణా దృష్టితో మహర్షి నాకేసి చూసి, అక్కడ ఉన్న వారిలో ఒకరిని పిలిచి, ఒక పుస్తకాన్ని తీసుకురమ్మని చెప్పారు. ఆ పుస్తకం, నాభాజీ రచించిన మహాభక్త విజయం. భగవాన్ ఆ పుస్తకం తెరిచి చదవటం మొదలుపెట్టారు. (భగవాన్ ఏ పేజీ చదవాలనుకున్నారో, సరిగ్గా ఆ పేజీ తీయడం,

నాకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది). ఇది, జ్ఞానేశ్వర్ మహారాజ్ కీ వారి తండ్రికీ మధ్య జరిగిన సంభాషణ. చిన్న వాడైన ఆత్మజ్ఞానం పొందిన కుమారుడికీ, ఇంకా భయపడుతున్న, ఇంకా అన్వేషిస్తున్న, ఇంకా వెదుకుతున్న తండ్రికీ మధ్య జరిగిన సంవాదము. ఆ సంవాదము, మహర్షికి బాగా నచ్చినట్లున్నది. అక్కడ ఉన్నవారందరూ కూడా, మహర్షి చదివిన సంవాదమును విని చాలా ఆనందించినట్లు ఉన్నది. నాకు సరిగ్గా ఏది అవసరమో, అదే నాకు భగవాన్ అందించారని తెలుసుకున్నాను.*

నాకు చేసిన ఈ బోధకి, నేను మహర్షికి సదా కృతజ్ఞుడనై ఉంటాను. ప్రస్తుతం ఉన్న స్థితి నుండి, పై స్థితికి తీసుక వెళ్ళే వారే ఉత్తమ గురువు. గురువుకు ఎంత జ్ఞానం ఉన్నది అనేది ముఖ్యం కాదు, శిష్యుడికి ఏది అవసరమో, దానిని బోధించటమే, శిష్యుడు గురువును గురించి తెలుసుకోవలసినది.

సర్వసాధారణంగా, భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి చాలా తక్కువ మాట్లాడుతారు. కాని, వారి దయార్ద్రమైన చూపులో, ఆధ్యాత్మిక భావ వ్యక్తీకరణ జరిగి, ఎదుటి వ్యక్తిలో ఉన్న ఉత్తమమైన భావములను వెలికితీయడం జరుగుతుంది. ఆ మౌన ఘడియలలో, వారి సాన్నిధ్యం, ప్రతి వ్యక్తిలోను, ఏకాగ్రత, ఆధ్యాత్మిక పరితాపము మరియు అభిరుచికి ఉత్ప్రేరకంగా పనిచేస్తుంది. భక్తులను చూచే వారి చూపులో, వారి అనుగ్రహము మరియు దయ, తల్లి తన బిడ్డలను చూచే చూపులా ఉన్నది.

----

* జ్ఞానేశ్వర్ మహారాజ్ యొక్క ''గీతా వ్యాఖ్య'' మూడవ ముద్రణ (మను సుబేదారు గారిచే ఆంగ్లములోనికి తర్జుమా చేయబడినది. కోడాక్ హౌస్, హార్న్ బీ రోడ్, ముంబాయి)లో, ఈ సంవాదం యొక్క ఆంగ్లానువాదము అపెండిక్స్‌లో చేర్చబడినది.

భారతీయ సంప్రదాయంలో మౌనంగా దృష్టి సారించే కూర్మ దృష్టి ఉన్నది. ఎవరైతే, రమణాశ్రమాన్ని సందర్శించి, దాని ద్వారా లాభాన్ని పొందారో, వారు మాత్రమే దాని యొక్క అర్థాన్ని సంపూర్ణంగా తెలుసుకోగలుగుతారు. మహర్షి మనల్ని చూసే చూపు, ఒక ప్రశ్న. నాకు అలా అనిపించింది. ఆ ప్రశ్న ఏమిటంటే "నేను ఏకత్వాన్ని చూస్తాను. కాని, మీరు అనేకత్వాన్ని చూస్తారు. మీరు, మీ గురించి సరిగా అవగాహన చేసుకోరెందుకు? మీ నిజ తత్త్వాన్ని తెలుసుకోరెందుకు? అప్పుడు మీరు, అవగాహనతో, ఆత్మలో ఐక్యమయ్యేవిధంగా ముందుకు కొనసాగుతారు." ఎవరు ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో పురోగతిని సాధించాలని తీవ్రమైన ఆర్తితో ఉంటారో, వారికి మహర్షి యొక్క మహనీయమైన సాన్నిధ్యం ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. భగవంతుని కృప లేకుండా, ఆధ్యాత్మిక పురోగతి అసంభవం. ఆ కృప అదృశ్యంగానే కాక, పవిత్రులైన గొప్ప మహాత్ముల ద్వారా వస్తుంది. వారు, ఇతరమైన ఏ ప్రయోజనాల కొరకు కాకుండా, తమ శేష జీవితాన్ని, జ్ఞానాన్ని బోధించటం కోసం, దయతో సహాయం చేయడం కోసం మరియు మిత్రుల వలె మార్గదర్శనం చేయటం కోసం వినియోగిస్తారు. మహర్షి బోధ మరియు వారి సన్నిధి, తనని తాను తెలుసుకొనటం మరియు ఆత్మ సాక్షాత్కారాన్ని పొందటం అనే అత్యుత్తమమైన జీవిత ప్రయోజనాన్ని, ప్రపంచానికి చాటి చెబుతుంది. అన్య విషయ సముపార్జన కోసం చేసే ప్రయత్నాల కంటే, ఆత్మ జ్ఞానము పొందే ప్రయత్నమే అన్నింటికంటె అతి ముఖ్యమైనది.

ప్రాపంచిక విషయాలలో విరామం దొరికినప్పుడు, అడపాదడపా అభిరుచిని చూపి, ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో పురోగతిని

సాధించాలనుకునే మనలాంటి వారు, మహర్షి సన్నిధిలో ఉన్నప్పుడు, వారు మనల్ని చూసి దయతో మందలిస్తున్నట్లు మనకి అనిపిస్తుంది. మరో విధంగా చెప్పాలంటే, అది ఆధ్యాత్మిక విషయాలని ఒక నటనగా, ఇతర ప్రాపంచిక వ్యవహారాలకి అదనంగా చేసే కార్యకలాపంగా చేసే మన నైతికతకు, ఒక విధంగా సున్నితమైన మందలింపు. ఒక వ్యక్తి, తన వృత్తిలో ప్రగతి సాధించడం కోసం, స్వార్థ ప్రయోజనాలతో, చేయవలసిన పనులు చేయటానికి బద్ధకించి, ఇతరుల సేవలో పాక్షికంగా హాజరైనా, అత్యుత్తమమైన తన ధర్మమును, అనగా ఆత్మ జ్ఞానమును పొందుటను ఉపేక్షించినచో, మహర్షి సమక్షంలో మందలింప బడతారు.

సామాన్య జీవితంలో ఏదైనా గొప్ప ఘనకార్యాన్ని సాధించవచ్చు. కాని, ఆధ్యాత్మికంగా, సాక్షాత్కారాన్ని పొందటం అంత తేలికైన విషయం కాదు. సాధారణంగా జరిగేదేమిటంటే, పైపైన విధులను, వేడుకలను, పూజలను చేసి, ప్రజలు తృప్తి పడతారు. ఇంకొంచెం ముందుకు వెళ్లి, ఏవైనా అనుష్ఠానాలనో చేసి అలసట చెంది, ఏదో మిషతో దానినీ ఆపేస్తారు. తరచుగా, ఏకాగ్రతతో, మనఃస్ఫూర్తిగా కాకుండా, తప్పుడు మార్గంలో ప్రయత్నించి, అలసిపోతారు. వారికి, ఇంతకంటే ఉన్నతమైనది, శ్రేష్ఠమైనది ఒకటున్నదని అస్పష్టంగా తెలుసు. కాని, ఆ మహత్తర కార్యానికి, తమకు తగిన యోగ్యత లేదని వినయంగా నిరాకరిస్తారు. ఆఖరికి, చాలా మంది భక్తులు, వారి మందగతిని తెలియ జేయడానికి, వారి సాకు ఏమిటంటే, వారు ఇతరులకు సేవ చేయటంలో నిమగ్నులై ఉన్నారని, వారు ఉన్నత స్థితికి రావడానికి, వీరే బాధ్యులని అనుకుంటారు. ఎవరికైతే ఆరోగ్యము,

తెలివితేటలు, వనరులు ఉంటాయో, అటువంటి వారు, జీవితంలో, ఎవరైతే అందరితో సమానంగా ఎదగలేదో, అటువంటి వారికి సహాయము చేయాలని వాదిస్తారు. ఈ విధమైన ఆలోచన తరచుగా సంశయానికి దారితీస్తుంది. ఇది అనర్థదాయకం. ఇతరులకు మంచి చేయడం అనే నటన, ఒక ఉచ్చు లాంటిది అని, మహర్షి బోధలో స్పష్టంగా తెలియజేశారు. తనను తాను తెలుసుకోవడం, మరియు 'ఉనికి' యొక్క అసలైన అర్థం తెలుసు కొనుట, అతి ముఖ్యమైనదని మహర్షి బోధించేవారు. ''నేను ప్రపంచానికి సేవ చేయవద్దా?'' అన్న ఈ ప్రశ్నను ఎవరు అడుగు తున్నారు? నీవు ఈ ప్రశ్న అడుగుతున్నప్పుడు, ఎవరు నీలో చూస్తున్నారు? ఎవరు ఈ ప్రశ్నకు జవాబిస్తారు? దానికి చివరిగా వచ్చే సమాధానము ''నేను''. అదే ఆత్మ. అది నేరుగా పరమాత్మతో సంబంధం కలిగినది. ''ఇతరులెవ్వరూ లేరు'' అని మహర్షి అన్నారు. విశ్వ వ్యాప్తమైన ఉనికి, వ్యక్తులందరిలో, వస్తువులన్నింటిలో, ఒక సూత్రము వలె ఉంటుందని మహర్షి ప్రబోధము. అన్నింటి యందు ఉన్న మూల శక్తి ఒక్కటే. ఇతరుల శ్రేయస్సు కొరకు అన్వేషించు వారు, ఉన్న ఒకే తత్వాన్ని సాధించడానికి చేసే ప్రయత్నం, ఈ సాధారణ ఉనికిలో భాగమే. ఏ శక్తి ఇక్కడ పని చేస్తున్నదో, అదే విశ్వమంతటికీ కదలికను ఇస్తోంది. ఆ ఉనికే మహోన్నతమైనది. అది, సఫలీకృతమయ్యే అన్ని కార్యాలకు ఆధారము. అన్ని ముగింపులను అది పరివేష్టించుతుంది. ఇతర మార్గాలను అనుసరించుట కంటే, ''నేను''ను తెలుసుకునే మార్గమును అనుసరించుటే ఉత్తమం. ఏది జరిగినా, పరమాత్మ సంకల్పంతోనే జరుగుతుంది.

ఒక్కసారి, సాధకుడికి ఏదైనా ఒక ఆధ్యాత్మిక అనుభవం కలిగినప్పుడు, దానిని అర్థం చేసుకుని, సాధనలో నిలదొక్కుకుంటాడు. అతడు, దానిని అనుసరించి ఒక ప్రశ్నను రూపొందించుకొని, మహర్షిని అడుగుతాడు. మహర్షి, పరిస్థితిని వివరించే విధానం ఎలా ఉంటుందంటే, సాధకుని మనస్సులో ఉన్న అన్ని సందేహాలను తీర్చడమే కాక, నిర్దిష్టమైన నమ్మకాన్ని కలుగజేస్తారు. ఈ వివరణకు సోదాహరణను చూపడానికి, "మహర్షి బోధ"లో ఒకటో భాగము నుండి ఒక దృష్టాంతమును చెబుతాను.

ప్రశ్న: ఒక్కొక్కసారి 'ఎఱుక' యొక్క అనుభూతి మెరుపులా, అంతరంగంలో కాక బాహ్యంగా ఉన్నట్లు అనిపించినా, అన్నీ ఆత్మలో ఉన్నట్లు అనుభవం కలుగుతుంది. ఆధ్యాత్మికపరమైన భావనతో కాక, ఈ అరుదైన అనుభూతిని పొందడం, నిలుపు కోవడం, కొనసాగించడంలో భగవాన్ నాకిచ్చే సలహా ఏమిటి? ఈ అభ్యాసం చేయాలంటే వృత్తి నుండి విరమణ తీసుకోవాలా?

మహర్షి: బాహ్యమా! ఎవరికి ఆంతరంగికము లేదా బాహ్యము? దృక్కు, దృశ్యము ఉన్నంత వరకు మాత్రమే అవి ఉంటాయి. ఆ రెండూ ఎవరికి? విచారణ చేత నీవేమి తెలుసు కుంటావు అంటే, అవి చూచేవాడిలో పరిష్కరింపబడతాయి అని. అందుకని చూచేవాడెవడు? ఈ అన్వేషణ, చూచేవాడిని దాటి, శుద్ధ చైతన్యము వద్దకు తీసుకు వెడుతుంది.

నేను అనేది, మనస్సు మాత్రమే. ఈ మనస్సు పరిమితితో కూడినది. కాని, శుద్ధ చైతన్యము, పరిధులకు ఆవల ఉన్నది. దానిని పైన చెప్పిన విధంగా విచారణ ద్వారా పొందవచ్చు.

పొందడం: ఆత్మ ఎల్లప్పుడూ ఉన్నది. నీవు చేయవలసినది, ఆత్మానుభూతికి అడ్డు వచ్చే అడ్డంకులను తొలగించడమే.

నిలుపుకోవడం: ఒక్కసారి ఆత్మానుభవం కలిగితే, అది నీకు ప్రత్యక్షంగా వెంటనే అనుభవమవుతుంది. అది ఎప్పటికీ పోదు.

కొనసాగించడం: ఆత్మను కొనసాగించడం అంటూ ఏదీ లేదు. అది అలాగే ఎప్పటికీ కుదింపబడకుండా లేదా విస్తరించకుండా ఉంటుంది.

వృత్తి విరమణ: ఆత్మలో ఉండడమే ఏకాంతము. ఎందుకంటే, ఆత్మకు అన్యమైనదేదీ లేదు. విరమణ అనేది ఒక ప్రదేశాన్నుండి గాని ఒక అవస్థ నుండి గాని, ఆత్మ నుండి ఇది గాని, అది గాని వేరుగా లేదు. ఉన్నదంతా ఆత్మే అయినప్పుడు, విరమణ అనేది అసంభవము, అనూహ్యము.

అభ్యాసమనేది, సహజమైన శాంతిని భంగ పరచడాన్ని ఆపడమే. అభ్యాసము చేసినా, చేయకపోయినా నువ్వు ఎప్పుడూ నీ సహజస్థితిలోనే ఉన్నావు. సందేహాలు లేని స్థితే, నీ సహజ స్థితి.

దీనిని అష్టావక్ర గీతలోని ఈ శ్లోకంతో పోల్చవచ్చు.

శ్రద్ధస్వ తాత శ్రద్ధస్వ నాత్ర మోహం కురుష్వ భోః
జ్ఞాన స్వరూపో భగవానాత్మా త్వం ప్రకృతేః పరః 15 (8)

కుమారా! శ్రద్ధ కలిగి ఉండు. మోహమునకు గురికావద్దు. నీవు ప్రకృతికి అతీతంగా ఉన్నావు. నీవు జ్ఞాన స్వరూపుడవు, నీవు భగవంతుడవు, నీవు ఆత్మవు.

కొంతమంది గురువులు, శిష్యులను ఆకట్టుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు. అందుకు విరుద్ధంగా, మహర్షి మార్గం సూటియైన

మార్గం. వారు, సంపూర్ణ సత్యాన్ని చాలా సులువైన పద్ధతిలో, ఒక ఆలోచనగా రూపొందించడమే కాక, దానిని అనుభవం ద్వారా జీవించి చూపించారు. క్రింద ఇవ్వబడిన విషయాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలిద్దాం.

ప్రశ్న: నా ఆత్మ సాక్షాత్కారము ఇతరులకు ఉపయోగ పడుతుందా?

మహర్షి: తప్పకుండా, ఇది నీవు ఇతరులకు చేసే ఉత్తమమైన ఉపకారము. ఎవరైతే గొప్ప సత్యాలను కనుగొన్నారో, వారు, ఆత్మ యొక్క నిశ్చలాంతరంగంలో వాటిని కనుగొన్నారు. కాని, సత్యమేమిటంటే, సహాయము చేయడానికి 'ఇతరులు' ఎవరూ లేరు. కంసాలి వివిధ రకములైన ఆభరణాల విలువ కట్టేటప్పుడు, బంగారమును మాత్రమే చూసినట్లు, ఆత్మ సాక్షాత్కారం పొందిన వ్యక్తి ఆత్మనే చూస్తాడు. నీవు శరీరంతో తాదాత్మ్యత చెందినప్పుడు, నామ రూపాలు కనిపిస్తాయి. కాని, దేహాభిమాన పరిధి దాటినప్పుడు, 'ఇతరులు' ఉండరు. సాక్షాత్కారం పొందిన వ్యక్తి తనకన్న వేరుగా చూడడు.

ప్రశ్న: మహాత్ములు మిగతా వారితో కలిసి ఉంటే బాగుంటుంది కదా!

మహర్షి: కలిసి ఉండడానికి వేరుగా ఎవరూ లేరు, ఆత్మ ఒక్కటే సత్యం.

ప్రశ్న: ప్రపంచంలో బాధపడేవారికి నేను సహాయం చేయకూడదా?

మహర్షి: నిన్ను సృష్టించిన శక్తే, ప్రపంచాన్ని కూడా సృష్టించింది. ఆ శక్తి, నీ బాగోగులను ఎలా చూస్తోందో, అలాగే ప్రపంచ బాగోగులను కూడా చూస్తుంది.... భగవంతుడు, ప్రపంచాన్ని సృష్టించినట్లయితే, దానిని చూసుకునే బాధ్యత కూడా ఆయనదే. నీది కాదు.

ప్రశ్న: దేశ భక్తులుగా ఉండడం మన ధర్మం కాదా?

మహర్షి: నీ ధర్మం 'ఉండడమే'. అదిగా, ఇదిగా ఉండడం కాదు. 'నేను అది అయిన నేను' (I am That I am) అనేది, సత్యం యొక్క సంపూర్ణమైన సారము. సంగ్రహంగా చెప్పాలంటే, దానికి చేయవలసిన పద్ధతి "నిశ్చలంగా ఉండటము." నిశ్చలంగా ఉండటం అంటే ఏమిటి? దానర్థం, అహంకారాన్ని నశింపజేయడం. ఎందుకంటే, ప్రతి నామము, రూపము ఇబ్బందులకు కారణమవుతుంది. 'నేను - నేను' అనేది ఆత్మ. ఇది నేను, అనేది అహంకారం. 'నేను', 'నేను' గా ఉన్నప్పుడు అది ఆత్మ. ఎప్పుడైతే విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ, నేను ఇది, నేను అది అనో, నేను ఫలానా, ఫలానా అని అంటుందో అది అహంకారము.

ప్రశ్న : అయితే భగవంతుడు ఎవరు?

మహర్షి : ఆత్మే భగవంతుడు. 'నేను ఉన్నాను' అనేది భగవంతుడు. భగవంతుడు ఆత్మ కంటే అన్యము అని అంటే, అతడు, ఆత్మలేని భగవంతుడు అయి ఉండాలి. అది అసంభవము. ఆత్మ సాక్షాత్కారాన్ని పొందటానికి చేయవలసినది, నిశ్చలంగా ఉండటమే. అంతకంటే సులువైనది ఏమున్నది? అందుకని, అన్నింటికంటే సులువుగా పొందగలిగేది ఆత్మవిద్య.

దీనిని అష్టావక్ర గీతలోని శ్లోకంతో పోల్చవచ్చు.

అహో భువన కల్లోలైర్విచిత్రైర్ద్రాక్సముత్థితం
మయ్యనంత మహామ్భోధౌ చిత్తవాతే సముద్యతే 2-23

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, చిత్త రూపమగు వాయువు, కల్లోలమును సృష్టించగా, దానినుండి, విచిత్రములైన భువనములు క్షణములో ఉద్భవించాయి.

మయ్యనంత మహామ్భోధౌ చిత్తవాతే ప్రశామ్యతి
అభాగ్యాజ్జీవవణిజో జగత్పోతో వినశ్వరః 2-24

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, చిత్త రూపమగు వాయువు యొక్క కల్లోలము సమసిపోయినప్పుడు, అభాగ్యుడయిన జీవ రూపుడగు వ్యాపారి యొక్క, జగద్రూపమైన నౌక దురదృష్టము వలన నశించిపోతుంది.

మయ్యనంత మహామ్భోధావాశ్చర్యం జీవ వీచయః
ఉద్యన్తిఘ్నన్తి ఖేలన్తి ప్రవిశన్తి స్వభావతః 2-25

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, జీవులంతా తరంగాల వలె ఉద్భవిస్తూ, ఒకదానితో ఒకటి ఒరుసుకుంటూ, ఆడుకొనుచూ, స్వభావము చేత కాలగర్భములో కలిసిపోతున్నారు. ఎంత ఆశ్చర్యం!

మయ్యనంత మహామ్భోధౌ విశ్వపోత ఇతస్తతః
భ్రమతి స్వాన్తవాతేన న మమాస్త్యసహిష్ణుతా 7-1

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, జగత్తు అనే నౌక, మనో రూపమయిన వాయువుచేత, అటు ఇటు తిరుగుతున్నది. దాని వలన నాకు ఏ విధమైన అశాంతి లేదు.

మయ్యనంత మహామ్భోధౌ జగద్వీచిః స్వభావతః
ఉదేతు వాస్తమాయతు న మే వృద్ధిర్న చ క్షతిః 7-2

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, స్వభావతః తరంగాల వలె, జగత్తు ఉదయించి, అస్తమించినా, నాలో ఎటువంటి వృద్ధి క్షయములు లేవు.

మయ్యనంత మహాంభోధౌ విశ్వం నామ వికల్పనా
అతిశాంతో నిరాకార ఏతదేవాహమాస్థితః 7-3

అనంతమైన సముద్రమనే నాలో, జగత్తు, కల్పనా మాత్రంగా ఉన్నది. నేను అతి శాంతంగా, నిరాకారంగా, ఈ విశ్వానికి ఆశ్రయుడనై ఉన్నాను.

భారతదేశం యొక్క విలక్షణత ఏమిటంటే, అత్యన్నత స్థాయికి చెందిన మహాత్ములకు, ఈ దేశం నెలవయినది. ప్రతి యుగంలోను, ఈ దేశంలో, అత్యుత్తమమైన యోగులు, గురువులు జీవించారు. వారు, ఎక్కడ ఉన్నా, సత్య మార్గానికి మార్గదర్శకులై, వెలుగును ప్రసాదించారు. వారు, అధ్యాత్మ అనుభూతి అనే దివిటీని నిరంతరము వెలిగేటట్లు చూస్తే, వారు ఏ విధంగా జ్ఞానాన్ని పొందారో, అదేవిధంగా, జ్ఞానమనే దివిటీని, ఇతరులకు అందజేస్తున్నారు. ఆధ్యాత్మ విద్యలో, సాధకులకు ప్రతి అడుగులోనూ, తనకు, తనకంటే ఉన్నత స్థితిలో ఉన్నవారి యొక్క కరుణ, ఆశీస్సులు అవసరమని అవగతమవుతుంది. నిజానికి, అది భగవత్కృప. అది ఏ మహాత్ముని ద్వారానో వస్తుంది. ఎవరైతే ఆ కృపను అందుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారో, శ్రీ రమణ మహర్షి, వారి యందు కరుణను ప్రసరింపజేస్తారు. విత్తనాలు ఎన్నో చోట్ల పడవచ్చు. కాని, వాటికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడే, అవి మొలకెత్తుతాయి.

శ్రీ రమణులు అవతార పురుషులా? అది ఆసక్తికరమైన ప్రశ్న.

కాని, దానిని నిర్ణయించేదెవరు? శ్రీరాముడు జీవించిన కాలంలో, రాముడిని ఎంతమంది అవతార పురుషునిగా గుర్తించారు? శ్రీకృష్ణుని విషయంలో కూడా, అతనిని అవగాహన చేసుకున్నవారు, నిరాడంబరులైన సుధాముడు, విదురుడు మరియు ఉద్ధవుడే కాని, అతని సమకాలీకులైన గొప్పవారు ఎందరు గుర్తించారు "యావానర్థ ఉదపానే సర్వతః సంప్లుతోదకే తావాన్" (అంతటా జలమే ఉన్నప్పుడు నూతి యొక్క ప్రయోజనము ఎలాగ లేదో అదేవిధంగా) అనేది సత్యము. నిజంగా లాభం పొందదలచిన వారికి, అరుణాచల ఋషి ప్రసాదించిన దాని కంటే, ఇతరము ఏమీ అవసరము లేదు. ఎవరికైతే తీవ్రమైన ఉత్సుకత ఉంటుందో, వారు జ్ఞాపకం ఉంచు కోవలసినది ఏమిటంటే, పరమాత్మ మాత్రమే ఉన్నాడు అని. అది పరమాత్మకే తెలుసు. అవధూత గీతలోని శ్లోకం యథాతథంగా చెబుతాను.

మనోవచో యత్ర న శక్తమీరితుం నూనం కథం తత్ర గురూపదేశతా
ఇమాం కథాముక్తవతో గురోస్తద్యుక్తస్య తత్వం హి శమం ప్రకాశతే

2-40

ఎక్కడికి మనసు, మాటలు చేరలేవో, అటువంటి ప్రదేశములో, గురువు సత్యమును ఎలా తెలియజేయగలరు? ఏ గురువుకైతే ఆత్మ సాక్షాత్కారము యొక్క అనుభవం కలుగుతుందో, ఆ గురువు, ఆత్మ యొక్క వెలుగు అందరిలో ఒకే విధంగా ప్రకాశిస్తుందని చెబుతారు.

"సిద్ధంగా ఉన్న" వారు ఎవరైనా, శ్రీ రమణ మహర్షిని దర్శించి నప్పుడు, ఈ అనుభవమునే పొందారు. అటువంటి గొప్ప ఋషికి నేను సవినయంగా ప్రణామములు అర్పిస్తున్నాను.

****

Being in a State where there is no Fear or Anger

Dr K Subrahmanian

Very often, what we plan doesn't happen; at times, things take place without any planning. We have been meeting at my place for the last twelve years. I keep saying the same thing over and over again; there is nothing new, and yet we meet for *satsang* on Fridays.The evening *satsang* on Fridays wasn't my idea; it wasn't planned. As some of you may remember, during the first year of the *Kendram*, we used to meet Monday through Thursday in somebody's house, and on Sunday,we had a general *satsang* in Arts College. One day, when *satsang* was going on in somebody's house, Ms. Indira Balasubramaniam suggested that every Friday there should be *satsang* at my place since there was no *satsang* on that day.When this was suggested, I was surprised, but I agreed. There was no planning of any sort, whatsoever. Somebody suggested it, it was acted on, and we have been meeting ever since. The whole thing was not by design; it was unplanned – an accident.

Nowadays, people do not believe something unless it sounds logical and can be proved scientifically. If I conduct an experiment in Hyderabad, and then conduct the same experiment in the Arctic, under the same conditions, the result must be the same. A scientific experiment must be verifiable and repeatable; the place should not matter. Bhagavan has said that whatever be the place, the temperature, the race, religion, nationality or class that

people belong to, there is something common to everyone. For example, every human being wants to sleep for some time. We work hard from morning till evening because we know that at night we can take rest – both physical and mental. If it was just physical rest, we would feel refreshed after lying down for a few hours. We, however, don't; after tossing and turning all night, we realise what we need is not just rest for the body, but for the mind too. When the mind is completely merged in the self during deep sleep, even if it is for just ten minutes, we wake up refreshed. Sometimes, when we are very tired at work, sleep overtakes us in the middle of the day. A ten-minute nap is refreshing.

What happens in deep sleep? Bhagavan says that in our waking state, we are constantly seeking something; as a result, the mind is extremely agitated. When we get what we seek, we are happy; when we don't get it, we are disillusioned. When we are awake, we are conscious of the mind, and of what we want to do. In deep sleep, the mind is not active; we are not conscious of the body, our name, or anything else. We are not even conscious of the world. Yet, when we get up the next morning,we say that our sleep was refreshing – this is because in deep sleep there is no activity of the mind. When we have a lot of dreams, we have disturbed sleep; in this case, the mind has not merged in the self. That is why we say we look forward to a dreamless sleep. Bhagavan says that this is something that everyone experiences, and therefore, we can understand that happiness does not depend on asserting

our individuality; we can be happy without any sense of individuality. Bhagavan says we should try to find out if we can have a similar experience in our waking life as well. We conclude immediately that it is not possible to have such an experience as the mind is active in the waking state.

Bhagavan, however, says it is possible to experience this state in our waking life, also. In a science experiment, if the conditions and the atmosphere are the same, the result has to be the same. So, what happens in deep sleep? There is no sense of individuality because the mind is absent. When the mind disappears, the body also disappears, and this results in extraordinary happiness. Bhagavan asks us to find out whether it would be possible for us to create these conditions which give us happiness even in the waking state; that is why I say that Bhagavan's statement is a scientific statement;it is not based on something imaginary.

A person with cancer may suffer from excruciating pain, but in deep sleep, the pain disappears because the mind and the body are no longer there. So long as the mind is active, we are conscious of both pain and pleasure. In deep sleep, pain disappears because the mind disappears. When body consciousness is gone along with the disappearance of the mind, then there is no pain. The extraordinary thing is that as we wake up, we become conscious of the mind, and then the body. When this happens, we also become conscious of all the pain and pleasure relating to the body.

What happens to a *jnani*? Bhagavan had cancer, but he appeared as if the cancer did not happen to him, but to the body. Would it be possible for us to detach ourselves from our body? For most of us, it would be impossible. The moment we have pain, it affects our whole body and the mind. When I hurt my finger, for example, it is not just my finger that suffers; the only thing that I can think of at that moment is how to get rid of the pain. So, even when something happens to a particular part of the body, the entire body and mind react; when the pain is excruciating, it is difficult to think of anything else. Similarly, when we have a severe headache, we find it very difficult to think of anything else. Even if we have a good sense of humour, and enjoy reading comics, listening to jokes and watching comedy films, we become irritated when somebody cracks a joke when we have a headache. Even watching a movie becomes difficult because the mind refuses to focus on it. We are only focused on getting rid of the headache.

The moment you give your total attention to another person, your mind becomes still; this also happens when you focus completely on a problem. We have all experienced this. When you are totally and absolutely in love with someone, your complete focus is on the person. Even when the other person insults you, you are not offended. This is because the ego is not operating here. Where there is real love, there is no personal aggrandizement; there is no me and mine, and that is why you experience a strange feeling when you are totally in love. When your grandchildren tell you a joke in an excited

manner, do you tell them that you have heard it before? You don't! You give them your full attention, absorbing all the details of the joke. When your grandson learns the word stupid for the first time and uses it with you, you tell everyone about it with great delight.You do this because of the love you have for the person, and also because there is no ego. You will not, however, tell others if your boss calls you stupid!

When you are in love, you are possessed with the person, and you experience a strange happiness. You don't want to assert yourself; your mind is taken over by somebody, and you are not able to think of anybody except that person. Bhagavan says that when our mind is completely possessed by the Lord or is completely absorbed in the self, then, even in the waking state, we will have the same experience as in deep sleep. In deep sleep, we are inactive; in our waking state,we are extremely active, but we don't have the feeling that we are active because there is no consciousness of doership. A *jnani* appears to be sitting in one place, but he is more active than most of us. When the fan moves very fast, we have a feeling that it is still. Similarly, we don't feel the movement of the earth and we think it is still. Bhagavan says in many verses that we experience the mindless state in deep sleep and we are happy in that state.

When we wake up to this world, how can we say that this world does not exist? The world exists whether we exist or not. Bhagavan answers this by asking, "Were you conscious of this in your sleep, though the world was there

even while you were asleep?” Our answer is that we were not conscious. Bhagavan says that we may dream that a tiger is chasing us, and therefore, we run. We wake up to the fact that it was a dream only when we wake up; for the person who is dreaming, it is not a dream. The dream is of the mind; the mind will not allow us to think that it is a dream because it has taken on a subtle power. The mind itself later says that it was all a dream. It is so amazing, so fantastic; this is God’s *leela*. It is also *maya*.When the mind merges in the self, even in your waking state, you will be able to see yourself in others, and others in you.

The fact that we are changing all the time is *maya*. I may think well of you today, but then you say something that hurts me, I carry this in my mind. I feel you should apologise to me especially when someone also says the same thing about you. All our relationships are like this. In the case of a *jnani*, there is no question of individuality because the *jnani* has no sense of ego. I forgive someone because there is someone to forgive. In the case of a *jnani*, there is no other. He is not affected by what we consider to be *dukkha*, *sukha*, *bhaya*,or *krodha*.

The *jnani* is in a state where there is no fear and no anger. Being less fearful and less angry are indications that we are on the right track. From morning till evening, we are either angry or afraid of something or the other. If, through his grace, we surrender to him, he will take our mind completely, and then there will be nobody there to be happy or unhappy; there will be only peace.

We will have a mind, but it will be a mind different from the ordinary mind because we will be able to act extraordinarily efficient. Bhagavan could have said that he didn't want to live with us; but he came down to our level for our sake. He ate with us, joked with us and talked with us so that he could set an example. We were, therefore, able to see how a *jnani* lives. The moment there is no sense of individuality, we don't identify ourselves with the body. This is something that is a matter of experience. That stage is experienced when the mind is completely merged, through his grace. (Talk 49)

******

Early in the morning, old Mr. Ranganatha Iyer told Bhagavan, "We have had a very good shower of rain last night. It is fortunate that it did not interfere with our celebrations yesterday, but came on only in the night, after everything was over."

Bhagavan said, "I remember the same thing happened on the night of 1-9-1896, when I arrived here. It seems they had no rains for a long time, then. But on that night there was a heavy downpour. I was then staying at the *mantapam* in front of the Big Temple. Only that morning for the first time I had discarded all my clothes, except a cod-piece and, on account of the rains beating in, and the cold winds blowing about, I found the cold unbearable, and so I ran from there and took shelter on the pial of a house nearby. About midnight, some inmates of the house came out opening the street door and I ran into the Big Temple. For some days after that too, it rained!" (*Day by Day with Bhagavan*, 2-9-46)

Ashtavakra Gita 28
Dissolving the Mind in the Self
V Krithivasan

प्रच्यक्षमपि अवस्तुत्वात् विश्वं नास्ति अमले त्वयि ।
रज्जुसर्प इव व्यक्तं एवमेव लयं व्रज ।।

prathyakshamapi avastutvaat vishvam naasti amale tvayi
rajjusarpa iva vyaktham evameva layam vraja.(5-3)

Word Meaning:

prathyakshamapi: even though visible; *avastutvaat*: on account of being insubstantial; *vishvam*: the universe; *naasti*: does not exist; *amale tvayi*: in you, the pure being; *rajjusarpa iva*: like the illusion of snake in a rope; *vyaktham*: manifested; *evameva*: (contemplating) thus; *layam vraja*: dissolve your mind in the Self.

Verse meaning:

The Universe, because of being unreal, is manifested like the snake in a rope. It does not exist in you who are pure, even though it is perceived (through the senses). Therefore, contemplating thus, dissolve your mind in the Self.

Whatever is presented to the mind by the senses, the mind takes it as the world (*jagat*) and thinks it is Real. But what the senses communicate to the mind is merely information, and there is no substantive reality to it. In other words, there is no *vastutva* in such a world. Only when something exists all by itself, independently and unconditionally, can it be called Real. The world picture formed by the mind depends on the functioning of the

senses, functioning of the mind and intellect, which in turn depend on the Consciousness which illumines them and animates or makes them function.

Pure Consciousness, unmixed with insentience alone is Self. Knowledge of the world arises in the intellect when knowledge of the *Atman* forming the substratum does not arise. Absence of knowledge (that is, ignorance) of the rope causes the false knowledge of snake to arise in the intellect. Even though snake is perceived, it is not a *vastu*; not Reality. So long as the ignorance of rope persists, the false knowledge of snake remains. When the ignorance of rope is removed, snake knowledge vanishes. Even to start with, the snake was not there; ignorance gave it a false sense of existence.

समदुःखसुखः पूर्णः आशानैराश्ययोः समः ।

समजीवितमृत्युः सन्नेवमेव लयं व्रज ।।

samaduhkha sukhah purnah aasha nairaashyayoh samah

sama jeevitha mrutyuh sann evameva layam vraja (5-4)

Word Meaning:

sama: same (in); *duhkha*: suffering; *sukhah*: in pleasure; *purnah*: perfect; *aasha*: in hope; *nairaashyayoh*: in despair; *samah*: same; *jeevitha*: in life; *mrutyuh sann*: and in death; *evameva*: (contemplating) thus; *layam vraja*: dissolve your mind in the Self.

Verse Meaning:

You are the same perfect Self in misery and happiness, hope and despair, and life and death. Contemplating thus, dissolve your mind in the Self.

Ashtavakra's instruction to King Janaka is, "In pleasure and pain, in hope and despair, in life and death, maintain the same attitude of neutrality. Don't be swayed either way. Remain as your perfect Self, and dissolve your mind."

Atman does not need mind; but mind cannot remain without *Atman*. *Atman* is full and perfect always. It is not limited by space, time, causality or matter. *Atman* is all three: cogniser, the cognised and the act of cognition. There is nothing at all that can be seen to be unsupported or independent of *Atman*. The perfect *Atman* that you are, you cannot have passing mental modes like happiness and misery, hope and despair etc. When someone knows this truth, he will remain the same all through life.

The spurious offshoot called the mind alone is home to such *dwandas* (dualities). When one knows them to be false (*mithya),* an attitude of benign indifference to all dualities comes naturally, which is called *samatvam.*

In *Bhagavad Gita,* Lord Krishna tells Arjuna, "Holding pleasure and pain, victory and defeat alike, gird yourself up for battle." (Ch2, 38)

Again, in the same chapter, Krishna says, "*Yoga* is skill in action; to attain this, one must be equanimous. Such equanimity or *samatva* is called *Yoga*.

समत्वं योग उच्यते (Ch2-48)

*****

Understanding Ramana

V Ganesan

The other day, when I met Sri Kunju Swami, he was almost in ecstasy. With tears in his eyes, he said: "Our Bhagavan is unique, indeed!" Then, he started narrating the following incidents:

"Sri Dandapani Swami (the father-in-law of Sri Muruganar) has done yeoman service to the *Ashram*. He was, for sometime, the *sarvadhikari*, also. Yet, in his last days, he had to leave the *Ashram* under unpleasant circumstances. While doing so, he told Bhagavan: 'Bhagavan! I am leaving.' Bhagavan kept silent as Dandapani Swami left. He went back to the native place, but could not rest in peace. Old age already was taking its toll on him. One day, the *Ashram* received a letter in which he spilled all his woes and worries, and at the end prayed to Sri Bhagavan to 'save him'. Though some people in the hall did not react sympathetically to this old man's sincere appeal, Bhagavan was moved to read the letter of Dandapani Swami. After some time, He turned to Visvanathan (Viswanatha Swami) and said: 'You reply to him soothingly. In it, quote the verse of *Guhai Namasivaya*:

Nallunai nathar namaiyurththal nenchame
Kollutharko pollaakkunam pookka – kallil
Mazhukkuvaar kuulaikku maarupaatto vannan
Azhukkuvak kaikke avan.

The reply was immediately sent. This verse reads:

"Lord Arunachala sends us troubles only to remove our defects, not to kill us. The washerman beats the sari on the stone not because he hates it, but to cleanse it."

(*Moments Remembered,* V. Ganesan)

*****

Tales of Bhagavan

An old Telugu man with a long beard, an iron pot and chopper for cutting wood made his abode in the Draupadi temple. He would beg some food in the town, boil something or other in his iron pot on a small fire of wood cut with his chopper, and eat it during the day. For hours together, he could be seen standing and looking at Bhagavan. He would spend the night in the temple, which was dilapidated and abandoned and surrounded by jungle. Once, Chalam found him standing all alone in front of the temple and gazing at Arunachala. "I sleep here", he said when Chalam asked him what he was doing in the forsaken temple. "What, sleeping here all alone? Are you not afraid"? exclaimed Chalam. The old man seemed indignant. "Afraid of what? Bhagavan throws his light upon me. All through the night I am surrounded by a blue radiance. As long as his light is with me, how can I be afraid?" The incident made Chalam deeply humble. Bhagavan's love and light was given in full measure to a poor old beggar, while those who pride themselves on being his chosen disciples are left high and dry because they have themselves to attend to. (*Ramana Smriti*).

Ammani Ammal - A life of Service and Surrender

Sneha Choudhury

Ammani Ammal was the daughter of an affluent businessman. She was brought up very affectionately by her parents. She was a bright and an intelligent child, and from childhood, she developed a deep devotion to Lord Shiva, whom she prayed to regularly. She got married and was fortunate to have an affectionate and understanding husband and mother-in-law. They encouraged her interest in religious matters. Understanding her deep devotion to Lord Shiva, her husband took it upon himself to take her to important pilgrimage centers like Madurai and Chidambaram every year.

Ammani Ammal was fifteen years old when she came with her husband and mother-in-law to Tiruvannamalai to have *darshan* of the Lord at the Arunachaleshwara temple. Seeing their devotion, the chief priest in the sanctum sanctorum asked them if they had come to visit Sri Ramana Maharshi. Although she was hearing the name of Sri Ramana Maharshi for the first time, it instantly struck a chord in Ammani Ammal's heart. After they came out of the temple, she asked her husband what the priest had said. When her husband repeated the name Sri Ramana Maharshi, it had a trance-like effect on her; she lost body consciousness, and stood rooted to the spot. Her mother-in-law had to shake her awake! Ammani Ammal, then, requested her husband to take her to the *ashram* for Sri

Ramana Maharshi's *darshan*. All three of them went to the *ashram* to pay their respects. When she saw him, she instantly recognised him as Lord Shiva incarnate, the primordial God in the guise of a *guru*.

Ammani Ammal stood before Bhagavan in the old hall, and asked, "Should I stay there (home) or here?" Bhagavan responded, "I don't say stay to whoever is staying and don't say go to whoever is leaving. Everything will happen according to one's *prarabdha*." As she stood before him, he said, "Ok, go and sit." She also asked him for *upadesam*. Bhagavan, in his characteristic manner, questioned her, "*Oye*, you want *upadesam*? Where is the vessel* to take it away in?"

Hearing his reply, she understood that *upadesam* was not an object that could be carried and taken away.One has to be in the physical presence of the *guru*. Since Ammani Ammal believed that her desire for *upadesam* would be fulfilled if she lived in the *guru's* proximity and served him, she decided to stay back. Understanding her spiritual inclination, Ammani Ammal's husband left her there. She never went back, and stayed on till the end.

In those days, there was no accommodation for women devotees at the *ashram*. Initially, Ammani Ammal stayed in a *thinnai* (veranda) of a house near Ishanya *Mutt*. A little later, she moved in with Ecchammal, an ardent devotee who had dedicated her life in the service of Bhagavan. Ecchammal had a house in town, and women devotees who came to Bhagavan were accommodated in her house till such time they found an alternate accommodation.

After ten years or so, Ammani Ammal shifted to Manakkula Vinayakar temple. The small temple had no gate or doors, and she felt insecure. When she told Bhagavan about her fears, he got a photo of his framed, and gave it to her, saying “Keep it; I will always be with you.” She always kept the photo with her and cherished it all her life.

Ammani Ammal did a lot of *kainkarya* (physical labor). She would arrive at the *ashram* every day before dawn, sweep the floor and draw the *kolam* (drawing patterns on the floor with rice powder). Bhagavan would wake up at 2:00 a.m. and she would have his *darshan*. Bhagavan took it on himself to caution other early morning visitors to be careful and not step on the *kolam* that Ammani Amman had painstakingly made. Sometimes, when other ladies took on the task to draw the *kolam*, he would firmly tell them not to, as Ammani Ammal would be disappointed. She was very particular about this, and would fight with him, if anyone else drew the *kolam*. She washed the vessels and did all the odd jobs around the *ashram*. In the later days at the *ashram*, she would weave the garlands for the temple deities, and ring the temple bells during *puja*. She also served at the Arunachaleshwara temple, by supplying garlands,sweeping the floor, washing the vessels and ringing the temple bells.

After Bhagavan’s *nirvana*, she stayed on in Ramana Nagar and continued her services to the *ashram*. Ammani Ammal would speak of Bhagavan with tremendous

respect and devotion. She would say, “He is Shiva, abide in Shiva, accept it is all Him and remain still.” She fondly recalled all the little details of Bhagavan. She spoke of how he walked, sat on the sofa after wiping his feet and then how he would recline on the sofa without any pillows. He was all compassion and grace. She spoke of every little incident associated with the attendants who served Bhagavan and the devotees.

Well in her eighties, during her last days, she was bed-ridden, wafer-thin and toothless; yet there was an arresting quality and nobility about her clear-cut features. Even her speech was clear and refined. When she was asked if she thought of Bhagavan, she retorted, “Do I have any choice? What else can I think of?” The *ashram* authorities looked after her needs and provided food, which she took after offering to the picture of Sri Bhagavan. She graciously acknowledged it all as Bhagavan’s grace, and was assured that he was always with her, looking after her through them. Her entire time was spent in his thoughts, of what he would say and what he would think. Each living moment of hers was a tribute to His grace, *guru kripa*.

Ammani Ammal had no expectations from Bhagavan; she lived in complete surrender. Each passing moment of her life was dedicated to serving him and the *ashram*. She found contentment and peace in it, and in passing away, she was absorbed in that peace. Truly, her vessel was overflowing with His grace.

*Bhagavan once said, “The Grace of the *Guru* is like an ocean. If the disciple comes with a cup, he will only

get a cupful. It is no use complaining of the niggardliness of the ocean. The bigger the vessel, the more he will be able to carry. It is entirely up to him.

Q: Is the *kripa* flowing towards one proportional to one's merit?

B: If the vessel is small, *kripa*, that he receives will be small. If the vessel is big, *kripa* will be proportionately more.

Q: If the vessel is small how to make it big?

B: The water in all vessels is the same. (After a pause) There is no question of more *kripa* or less *kripa* for one who surrenders (*saranagati*).

(Sources*: Teachings of Ramana Maharshi in his own words; Call Divine January 1953; Mountain Path, January 1989, Archival Films, Arunachala Ashrama, New York)*

*****

One day, as Muruganar's wife sat in the Hall teary eyed, Bhagavan tenderly inquired, "Meenakshi what can I do for you?" Meenakshi pointing to her torn sari, said, "Bhagavan, look at my sari. I want clothes, and food to eat, which have been denied me because my husband is not taking care of me." Bhagavan was deeply moved and said, "Meenakshi, I assure you that you will never suffer a shortage of clothes or food." But Bhagavan did not stop with this verbal assurance, but sent Kunju Swami to the head of the Isanya Mutt in town to request a sari. Remembering what Bhagavan once said about the challenges of 'Swamihood', one might just pause here to appreciate the beautiful irony of a sage in a loincloth who seldom asked anything for himself, sending a sannyasi to another sannyasi to beg a sari for another man's wife. Such was the solicitude Bhagavan had for his devotees. (*Ramana Periya Puranam*)

Bhagavan's Favourite Stories
Miracle by Kabirdas

Bhagavan narrated the following episode in the life of the great 15th-century mystic, poet-saint Kabirdas, to illustrate that occult powers should not be given importance.

Kabirdas was brought up in Varanasi by a family of Muslim weavers who were simultaneously followers of the Shaiva Yogi school of Hinduism. He was a practitioner of *yoga*, a great devotee of Lord Rama, and had long been refused initiation by the Hindu saint Ramananda. According to legend, Kabir hid himself on the steps of the Ganga, and when Ramananda came for a holy dip before dawn, he accidentally touched him with his foot, and habitually cried "Rama, Rama!" This became Kabir's *guru-mantra*, and was enough for the orthodox Ramananda to accept him as his disciple.

Later, endowed with occult powers, Kabir refrained from exhibiting them, and led a simple life weaving cloth on his loom. His devotion and faith were such that he put all his trust in Rama and would pray, "Oh! Rama, please grant me two measures of flour and a small bowl of ghee each day and ensure that all those who come to my house can be fed to their heart's content."

His devotion was complete surrender, and he believed that the Lord was responsible for all the actions of His

devotees. He would say, “Everyone knows that there are water drops in the ocean. But how many know that there is ocean in each water drop?”

One day, Kabir was at his work as usual, when he heard a commotion in the street outside. Kabir asked about the scene outside, and was told that there was a master of occult powers, full of miracles, visiting the neighbourhood: “He can make a long wooden pole hang in the air without any support.”

Determined to expose the charlatan, Kabir rose and went out into the street. Carrying a ball of string in his hand, he found his way into the middle of the crowd, close to where the magician was displaying his skills. The enthralled crowd stood watching the pole as it hung in the air.

Shouting aloud his favourite mantra, *Jai Sri Ram*, Kabir flung the ball of string into the air. It rose into the sky unfurling all the way. Kabir let go off the end of the string that he was holding. The string stood in the air completely motionless.

The crowd now turned their attention to this new miracle. Amazed by Kabir’s skill, they clapped and applauded rapturously. The ‘miracle maker’ was greatly embarrassed by this feat that outclassed him. Recognizing the Rama *bhakta’s* greatness, he prostrated at Kabir’s feet.(*Maharshi’s Gospel*, 13th edition, pp. 59-60, *Sharanagati*, *July 2019*)

*****

Light Dialogues

S.S. Cohen

The great awe which Sri Bhagavan inspires makes him appear to new visitors too lofty, too majestic for humour, but soon afterwards, they realise the fact that refined humour and wit emanate from that divine bliss which all spiritual Masters enjoy in an eminent degree. Their cosmic vision makes them view all phenomena and events as the mere play of the Lord – His *Leela*, His Cosmic Dance – which is all joy and beauty. But nothing is farther from my mind than to disparage anyone in recording the following dialogues or to exalt them as specimens of his humour: they merely reflect the minds of some visitors, as the serious questions reflect those of the more serious. It is but right that the reader should have a peep into both.

1. The Believer in the Impersonal

Dr. H., of the small group of Americans, who spent a few weeks in the *Ashram* in February 1936, asked Sri Maharshi if there exists such a thing as a Personal God.

B: Yes, Ishvara.

Dr. H: (with astonishment) What? with eyes, nose, ears, etc.?

B: Yes, if you have them why should not God also have them?

H: When I read in the *Kabbala* and the *Puranas* that God has these organs, I laugh.

B: Why don't you laugh at yourself for having them?

2. The Businessman

Sometime afterwards, Dr. H. came alone again to the *Ashram* for a few days' stay. He had heard of the sanctity of the hill, and of the number of disembodied *siddhas* (saints with psychic powers) who dwell in it in their astral bodies, and who at times were said to appear physically to some privileged persons. On the last night of his stay, he took it into his head to have his fill of the hill with, as he confided later to a friend, the secret hope of coming face to face with one of them. Being ignorant of the difficulty of the ground at night, he continued to roam among the boulders long after dark.

Sri Bhagavan, who in those days kept a watchful eye over newcomers, particularly foreigners, missed him, and, having been told that he had been seen going up late in the evening, he immediately despatched devotees with gas lamps in search of him. At last, the American friend was found and brought down. He entered the Hall jaded and with clothes wet from the drizzle that had fallen during his jaunt. There was a cane chair – the only one in the Hall – opposite Sri Bhagavan's sofa. On that chair he sat, and started telling his adventure on the hill. After finishing his story, he turned to Sri Bhagavan and naively said,

Am: Oh, Maharishi, if you give me Self Realisation, how grateful I'll be to you!

B: Eum! Eum!

Am: Indeed, I'll be very happy. Tomorrow I am leaving this place and shall always think of you.

B: (gently chuckling) You will never go.

Am: (thinking that Maharshi was going to use *siddhis* to prevent him from going, he was very scared indeed.) How? I am certainly going. I have urgent work in the United States. My passport is ready, and my passage booked. I made all the necessary arrangements for my return journey. How do you mean I am not going?

Bh: (still chuckling) You will never go, because you never came. It was only the car, the ship, the train, etc., that moved. You did absolutely nothing but sit all the time, till you found yourself here.

Am: (with a sigh of relief) Oh that!

(*Guru Ramana- Part II*, SS Cohen)

*****

Life Subscription (15 years): Rs.1000/- Annual Subscription: Rs.100/- (Cash/M.O./ D.D./Cheque only), favouring **Sri Ramana Kendram, Hyderabad.** Add Rs.15/- for outstation cheques.

Donations in favour of Sri Ramana Kendram, Hyderabad are exempt (50%) from Income Tax under Section 80G.

Printed & Published by Sri P. Keshava Reddy, Flat No.F-5, Earthwoods, Adjacent Canondale Villas, Kokapet, Ranga Reddy Dist., Hyderabad-500075, Telangana State, on behalf of Sri Ramana Kendram. Printed at Reddy Printers, # H.No.1-9-809, Adikmet, Hyderabad-500044, Telangana State, Published at Sri Ramana Kendram, H.No. 2-2-1109/A, Tilaknagar X-Road, Bathukammakunta, Shivam Road, Hyderabad-500013, Telangana State. Editor: Dr. V. Ramadas Murthy.

Address of Sri Ramanasramam: Tiruvannamalai, Tamilnadu-606 603.
Ph.04175-237200, Office No.: 04175-236624
email: ashram@gururamana.org
For Accommodation: email: stay@gururamana.org
Phone: 04175-237400, website: www.sriramanamaharshi.org

Published on 1st of every month. Posted on 3rd of every month at Patrika Channel, Nampally.

RNI - R.No. AP BIL/2000/03031

Printed Matter : Registered Newspaper, Registration No. HSE/742/2024-2026

SRI RAMANA JYOTHI (Bi-lingual monthly in Telugu & English, September 2024)

Maharshi: The utterance and then remembrance and later meditation are the successive stages finally ending in involuntary and eternal *japa*. The *japakarta* (doer of *japa*) of that kind is the Self. Of all the *japas*, 'Who am I?' is the best. (Talk 71-*Talks with Sri Ramana Maharshi*)

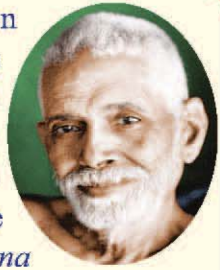

- Bhagavan Sri Ramana Maharshi

To

If undelivered, please return to : Tel : 2742 4092 / 9493884092

SRI RAMANA KENDRAM

2-2-1109/A, Batakammakunta, Sivam Road, Hyderabad - 500 013.

email : ramanakendram.hyd@gmail.com

website : www.sriramanakendram.org